

К. П. Осадча, В. В. Осадчий. Режим доступу:
<http://2013.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=24&lang=ru>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-67>

DIDACTIC FOUNDATIONS OF TRAINING MANAGERS IN THE DISTANCE EDUCATION SYSTEM

ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Dieniezhnikov S. S.

*Candidate of Philosophical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor of Institute
of Pedagogy and Psychology
Sumy Makarenko State Pedagogical
University
Sumy, Ukraine*

Денежніков С. С.

*кандидат філософських наук, доцент,
доцент Інституту педагогіки
і психології
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

На сьогоднішній день існує гостра потреба у модернізації системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів. Спостерігається нестача кваліфікованих спеціалістів-управлінців, а також потреба у професійній інноватиці персоналу організацій різних сфер діяльності. Існуюча система професійного навчання та наявна мережа закладів вищої освіти здатні прийняти на традиційні форми навчання (денну та заочну) та на курси підвищення кваліфікації не всіх бажаючих. Таким чином, багато потенційних студентів залишаються за стінами вишів. У плані залучення людей у процес отримання професійних знань, під час використання Інтернет-технологій перед безперервним професійним навчанням відкриваються найширші можливості.

Одним із найбільш перспективних способів навчання в наші дні є навчання з використанням телекомунікаційних технологій, зокрема систем мережевого дистанційного навчання, та можливостей, які надає Інтернет. Традиційні методи та форми навчання сьогодні вже не можуть повністю задовольнити потребу людей у навчанні, і впровадження в освітній процес дистанційної технології навчання

у комплексі із системами мережевого дистанційного навчання дозволяє вирішити цю проблему.

Актуальність піднятої проблеми викликана посиленням конкуренції на ринку праці, та необхідністю, у зв'язку з цим, постійного підвищення кваліфікації та набуття нових знань в умовах поєднання навчання та кар'єрного зростання фахівців; з іншого боку – невідповідністю можливостей навчальних закладів вимогам доступності якісних освітніх послуг. Потрібен пошук оптимальних шляхів перепідготовки персоналу організацій у сфері культури та створення системи ефективного корпоративного навчання, у тому числі й у рамках реалізації програм безперервного навчання.

Сучасні темпи розвитку соціуму диктують необхідність безперервного навчання та перекваліфікації будь-якого фахівця протягом усієї його професійної кар'єри. Основне завдання безперервного професійного навчання – удосконалювати підготовку фахівців, забезпечити відповідність кваліфікації працівника мінливим соціальним потребам.

Застосування Інтернет-технологій (зокрема систем мережевого навчання) у процесі безперервного професійного навчання менеджерів дозволяє вивести процес здобуття знань на якісно новий рівень та інтенсифікувати професійну підготовку менеджерів, підвищуючи їхню готовність до практичної діяльності.

Використання специфічних особливостей Інтернет у безперервному навчанні менеджерів (різні формати надання навчального матеріалу, незалежність від місця та часу, можливість оперативного оновлення знань, навчання без відриву від професійної діяльності) дозволяє стимулювати здібності студентів до самонавчання, швидку адаптацію у професійному середовищі, виробляти індивідуальний підхід до професійного навчання та охоплювати ширший у порівнянні з традиційними формами навчання контингент бажаючих підвищити рівень професійних знань.

Ефективність навчання менеджерів досягається за умови його безперервності, методичної та технологічної підтримки на всіх його етапах, починаючи від рівня студента закладу вищої освіти та продовжуючи на рівні умов професійної діяльності.

Система безперервного дистанційного професійного навчання менеджерів має бути спрямована на розвиток їх особистісного та професійного потенціалу, актуалізацію їх знань та умінь, відповідно до траєкторії професійної діяльності організації.

В сучасному інформаційному суспільстві освіта стає все більш відкритою для всіх громадян планети. Інтернет зростає, з кожним роком об'єднуючи все більше країн та континентів. Дедалі очевиднішим стає те що, що у основі розвитку лежить, передусім, система освіти, її якість, доступність всім верств населення. В останньому десятилітті зміцнюються позиції внутрішньо-фірмового безперервного навчання, все більше компаній інвестують кошти в цю галузь інформатизації.

Найбільш потужним напрямом інформатизації освітньої галузі стає технологія безперервного дистанційного навчання. Дистанційне навчання розвивається колосальними темпами, цьому сприяє розвиток мережі Інтернет, і зростання її інформаційних і комунікаційних можливостей. Серед технологій, що використовуються у дистанційному навчанні, слід виділити три найбільш розвинені:

- TV-технологія, заснована на використанні телевізійних лекцій та консультаціях з викладачами;

- Кейс-технологія, заснована на строгому упорядкуванні та структуризації навчально-методичних матеріалів, які таким чином комплектуються у готовий «набір» («кейс») і пересилаються студентові для самостійного вивчення з періодичними консультаціями у спеціально підготовлених викладачів або інструкторів дистанційних курсів, у створених з цією метою регіональних філіях;

- Мережева технологія, в основі якої лежить використання Інтернет/Інтранет для забезпечення навчально-методичним матеріалом, інтерактивної взаємодії між викладачем та студентами в режимі реального часу з використанням оболонок мережного дистанційного навчання та ряду прикладних програм [1, с. 25–30].

Зростання та розвиток Інтернету протягом останніх п'яти років, і впровадження Інтернет-технологій у систему інформатизації освіти не дозволяє розглядати перспективні освітні проекти у відриві від цього унікального цифрового інформаційного середовища. Це середовище, з його специфікою та потенціалом, визначило появу освітніх Інтернет-технологій. Істотною перевагою дистанційного навчання є незалежність від місця та часу та зручність в отриманні навчального матеріалу, інтерактивне «живе» спілкування з викладачем та студентами.

Дистанційне навчання в даному контексті пропонується розглядати як технологію, удосконалення у стандартній системі навчання, але не як незалежну та окремо існуючу його форму. Існуючий досвід у галузі теорії дистанційного навчання носить специфічний характер, часто

слабко пов'язаний із загальнопедагогічними теоріями, оскільки ініціаторами та виконавцями розробок з дистанційного навчання є в основному фахівці з технічною освітою. Причиною цього є той факт, що технічною та інформаційною основою дистанційного навчання є засоби нових інформаційних технологій, оцінити та використовувати можливості яких найбільш об'єктивно може фахівець із технічною освітою. Для забезпечення педагогічної ефективності Інтернет-технологій, перш за все, необхідно забезпечити реалізацію них як відповідних принципів класичної дидактики, а й низки специфічних принципів. До них слід віднести інтерактивність, потенційну надмірність навчальної інформації, стимулювання самоосвіти, комплексне використання засобів мультимедіа та мережевих технологій [2, с. 15].

Серйозною проблемою є виявлення психолого-педагогічних особливостей реалізації дистанційного навчального процесу, без чого може бути забезпечена його ефективність. Найбільш важливими тут залишаються проблеми спілкування у віртуальному середовищі, створення та підтримка мотивації навчання, забезпечення контролю та низка інших. Розробка цих проблем важлива, оскільки їхня не вирішеність знижує ефективність використання Інтернет-технологій у навчанні, що дає негативний ефект, негативно відбиваючись на процесі та результаті навчання.

Навчальний процес у системі безперервного дистанційного професійного навчання з допомогою Інтернет-технологій має низку особливостей, нехарактерних інших форм навчання. Відмінність його полягає у цілях навчання, контингенті студентів, змісті, способах представлення навчального матеріалу, мотивації, спілкуванні, структурі та термінах навчання. Все це дозволило виділити цю технологію як перспективну, яка займає певне місце у структурі професійного навчання.

В даний час безперервному професійному навчанню надається велике значення не тільки у зв'язку з його першорядною роллю у справі підвищення якості національних трудових ресурсів, але і тому, що воно вирішально впливає на індивідуальні перспективи кожної людини в мінливих соціально-економічних умовах.

Необхідність постійного вдосконалення рівня знань та професійних навичок визнана вже як основна суспільна потреба всього сучасного світу, а відкрите та дистанційне навчання з властивою йому гнучкістю, децентралізацією, адаптивністю та модульною структурою курсів та

програм вважається одним з найбільш ефективних засобів задоволення цієї потреби.

Відкриті та дистанційні університети пропонують сьогодні найрізноманітніші курси безперервного навчання, що підтримують, доповнюють та розвивають програми традиційної освіти, призначені для вирішення конкретних професійних завдань, а керівники підприємств та корпорацій розуміють важливість кваліфікованого персоналу та інвестують кошти у системи внутрішньофірмового навчання.

Література:

1. Фурман А. Модель повноцінної інноваційної діяльності освітньої сфери суспільства. *Освіта і управління*. 2022. № 3/4. С. 24–37.
2. Хомич В. Інноваційні форми розбудови освітнього середовища університету. *Рідна школа*. 2018. № 10. С. 14–15.